

Stanowisko z 28 września 2011 roku
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
w związku z udziałem Adama Darskiego – Nergala w cyklu audycji
„The Voice of Poland” emitowanym w Programie 2 Telewizji Polskiej SA

Zaproszenie Adama Darskiego, posługującego się pseudonimem scenicznym Nergal, do udziału w charakterze eksperta muzycznego w cyklu „The Voice of Poland”, emitowanym w Programie 2 TVP SA wywołało liczne głosy oburzenia i sprzeciwu. Adamowi Darskiemu, liderowi zespołu black/ deathmetalowego Behemoth, założonego w Gdańsku ponad 20 lat temu i w tym nurcie muzycznym odnoszącego światowe sukcesy, w protestach skierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zarzuca się propagowanie satanizmu.

W opinii Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zatrudnienie Adama Darskiego - Nergala w charakterze eksperta w wymienionym wyżej cyklu nie narusza obowiązującego prawa. Analiza dotychczas wyemitowanych odcinków cyklu nie daje Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji podstaw do interwencji. Kwestie związane z innymi sferami działalności osób występujących w programach radiowych i telewizyjnych, w tym związane z moralnością tych osób, ich religijnością, pozaekranową działalnością zawodową nie są objęte ustawowymi kompetencjami Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji z uwagą i wnikliwością zapoznała się z argumentami, sformułowanymi we wszystkich otrzymanych skargach. KRRiT podkreśla, iż podstawą jej działań mogą być wyłącznie kryteria zawarte w ustawie z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji, które odnoszą się do programowej sfery działalności nadawców, przy czym interwencja KRRiT obejmować może jedynie program rozpowszechniony. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie ma zatem uprawnień, aby w sposób władczy oddziaływać na nadawców na podstawie oceny jakichkolwiek pozaantenowych zachowań osób, biorących udział w różnych programach. W Polsce nie funkcjonuje tzw. *zapis na osobę*, znany z przeszłości jako jeden z instrumentów działań cenzorskich, niemający prawa istnieć w systemie demokratycznym.

Z tych względów Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjmuje wyjaśnienia nadawcy, ale jednocześnie zwraca się do Zarządu Spółki Telewizja Polska SA, aby przy podejmowaniu decyzji programowych uwzględniał zróżnicowaną wrażliwość odbiorców. Telewizja Polska jako nadawca publiczny, mający szczególne powinności wobec widzów przy konstruowaniu swojego programu musi kierować się nie tylko większą wrażliwością, ale również zwracać uwagę na społeczne skutki podejmowanych decyzji. Adam Darski – Nergal jest utożsamiany z określoną postawą i poglądami. Zarząd Spółki TVP SA podczas

podejmowania decyzji programowych powinien ze względów społecznych uwzględnić ten aspekt.

Wyraziste i dla wielu odbiorców kontrowersyjne zachowania sceniczne, jakie prezentuje lider zespołu Behemoth, a w szczególności podarcie Biblii kierują uwagę na granice swobody wypowiedzi, przekroczenie których narusza ład wartości wielu osób. Wyrok sądu uniewinnił Adama Darskiego - Nergala od zarzutów w tej sprawie. Debata publiczna trwa nadal i stanowi również niezamierzoną reklamę zespołu Behemoth i jego lidera.

KRRiT pragnie przypomnieć, iż poza skrajnie różnie ocenianą działalnością sceniczną Adam Darski - Nergal prowadzi ożywioną działalność społeczną związaną z walką z chorobami nowotworowymi poprzez propagowanie idei dawstwa szpiku kostnego. Tego rodzaju działania z kolei zawsze uzyskiwały najwyższą, społeczną aprobatę.

Jednocześnie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwraca uwagę, że wezwania i deklaracje o zaniechaniu płacenia abonamentu są wyrazem łamania obowiązującego w Polsce prawa.

Trzeba podkreślić, iż abonament jest przeznaczony dla wszystkich mediów publicznych. Ocena mediów publicznych i oferowanych przez nie programów wyłącznie przez pryzmat jednej audycji TVP SA jest krzywdząca i szkodliwa dla większego dobra społecznego jakim jest istnienie tego sektora nadawców. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przypomina, że właśnie z abonamentu są finansowane audycje realizujące misję nadawcy publicznego, w tym audycje religijne, kulturalne i społeczne. Każde zmniejszenie wpływów abonamentowych uderza właśnie w te audycje, a nie w te, które tak jak „*The Voice of Poland*” są finansowane z wpływów rynkowych. Dzięki abonamentowi funkcjonuje także Polskie Radio SA i regionalne rozgłośnie Polskiego Radia, a także oddziały terenowe Telewizji Polskiej.

Do dokumentów w tej sprawie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji włączyła wyjaśnienia nadawcy oraz dwie specjalistyczne opinie sporządzone na wniosek KRRiT (załącznik do stanowiska KRRiT). W opinii sporządzonej przez dr Mirosława Pęczaka przedstawione zostały społeczne uwarunkowania nurtu zwanego muzyką metalową. W opinii Dominikańskiego Centrum Informacji o Nowych Ruchach Religijnych i Sektach w Polsce uwaga skupiła się na zdefiniowaniu zjawiska satanizmu.

Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Jan Dworak